

aktuality z průběhu reformy péče o duševní zdraví

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ
Strategie reformy psychiatrické péče

NÁRODNÍ KONCEPCE OCHRANNÉHO LÉČENÍ (NAKOL)

Národní akční plán pro duševní zdraví 2020–2030 (NAPDZ) ukládá MZ ČR ve spolupráci s MSp a MPSV vytvoření koncepce pro pacienty s ochrannou léčbou, a to v oblasti následné lůžkové péče, ambulantní a komunitní péče, včetně implementačního plánu.

V současné době probíhá tvorba koncepčního materiálu dělicí problematiku na následující oblasti: rozvoj infrastruktury služeb pro ochranné léčení, definice standardů léčby, definice postavení zdravotníků či zařízení jako orgánů veřejné správy (míra dohledu), úpravy legislativního

rámce, koncepce vzdělávání ve forenzní problematice, systém evidence ochranného léčení, koncepce finančního zajištění ochranného léčení a souvisejících služeb, posílení tzv. multiagenturní spolupráce (policie, Probační a mediální služba, úřad práce, OSPOD), definice pilotních projektů služeb a sběru dat.

Vzhledem ke komplexnosti této mezioborovosti problematiky lze předjímat práce na materiálu v průběhu roku 2022. Psychiatrická společnost ČLS JEP se na této koncepci aktivně podílí.

MUDr. Marek Páv, Ph.D., MBA

zprávy

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

dne 1. prosince 2021

1. Výbor PS vyslechl sdělení Mgr. Červenky, mediálního poradce PS, o jeho činnosti v roce 2021. Cílem jeho práce je zlepšit obraz PS ve veřejném prostoru, prezentovat stanoviska PS a poskytovat novinářům kvalitní informace o problematice psychiatrické péče. Uvedl, že počet tiskových zpráv o psychiatrii se v roce 2021 zvýšil. Novináři žádají o vyjádření odborníků z oboru psychiatrie na různá témata, snaží se zajistit

toto vyjádření co nejrychleji, v 90 % se podaří reagovat během 12 hodin. Na kritické články ohledně psychiatrické péče je třeba reagovat během několika dnů, jinak kauza zapadne. Doporučil připravit na rok 2022 plán témat, kterým by se tiskové zprávy PS věnovaly.

Členové výboru PS ocenili spolupráci s Mgr. Červenkou jako velmi dobrou a souhlasili s vytvořením plánu témat na příští rok. Shodli se, že je třeba aktiv-

- něji informovat o úspěších reformy psychiatrické péče, ať jde o vznik nových služeb, nebo o zlepšení péče na nově rekonstruovaných psychiatrických odděleních.
2. Prof. Mohr prošel jednotlivé body zápisu z listopadového jednání výboru PS a konstatoval, že členové výboru PS zadané úkoly splnili.
 3. Dr. Šilhán informoval výbor PS o jednání s představiteli Ministerstva zdravotnictví (MZ) a zdravotních pojišťoven (ZP) ohledně plánu na zřízení středisek krizové psychiatrické péče při urgentních příjmech fakultních nemocnic, k němuž výbor PS vyjádřil výhrady. Bylo přislíbeno, že bude na toto téma pokračovat diskuse. Na MZ se plánuje vznik pracovní skupiny psychiatrické krizové péče, jejím vedoucím by měl být dr. Pěč. Koncepční materiál ohledně rozvoje systému krizových psychiatrických služeb bude rozeslán výboru PS a dalším odborným společnostem a odborníkům k připomínkám. Dr. Papežová informovala, že se ke zřízení 1. typu centra krizové psychiatrické péče od 1. 1. 2022 přihlásily skoro všechny fakultní nemocnice.
 4. Dr. Papežová informovala výbor o uplatňování jednotlivých kroků reformy psychiatrické péče (RPP) v roce 2021. Členové výboru PS se v následné diskusi shodli, že by zpráva o průběhu a výsledcích reformy psychiatrické péče měla být obsáhlejší a konkrétnější, a pověřili prof. Horáčka, aby vytvořil návrh požadavku na pracovníky MZ, kteří za průběh RPP odpovídají, aby vypracovali zprávu s konkrétními údaji o RPP za rok 2021.
 5. Dr. Papežová informovala výbor PS, že probíhá jednání mezi pracovníky MZ a Ministerstva spravedlnosti ohledně pravidel a podmínek provádění ochranných léčeb v psychiatrických zařízeních. Dále informovala, že se podařilo zajistit pokračování činnosti DPN Opařany a řeší se zvýšení počtu psychiatrických dětských lůžek v jiných PN. Do konce roku by mělo proběhnout výběrové řízení na ředitele DPN Opařany. Proběhlo výběrové řízení na ředitele DPN Louny.
 6. Dr. Hollý informoval výbor PS o návrhu vzdělávacího programu v nástavbovém oboru lékařská psychoterapie, po jehož absolvování by měl lékař oprávnění provádět systematickou psychoterapii. Podle návrhu by měl tento vzdělávací program navazovat na pětiletý výcvik v akreditovaných psychoterapeutických institutech. Návrh bude projednán s pracovníky MZ a představiteli ČLK. Členové výboru PS ocenili práci dr. Hollého a dalších členů PS na tomto problému.
 7. Dr. Hollý informoval výbor PS, že IPVZ pověřil všechny odborné společnosti, aby vypracovaly popis rozdílů v kompetencích mezi základním a nástavbovým oborem, což je ovšem problematické, protože v současné době nejsou kompetence základních oborů definovány. U některých nástavbových oborů psychiatrie, jako je gerontopsychiatrie, lékařská psychoterapie a návykové nemoci, je rozlišení kompetencí obtížné, protože by nástavbové kompetence neměly být stanoveny tak, aby například gerontopsychiatrické pacienty nesměl ošetřovat psychiatr pro dospělé. Výbor PS se shodl, že lékaři s nadstavbovou specializací by měli být oprávněni k výkonu vedoucích funkcí ve své specializaci, zatímco lékař bez specializace by měl mít oprávnění pracovat pod jeho dohledem.
 8. Výbor PS diskutoval problematiku specializačních zkoušek klinických psychologů, u kterých neuspěje více než třetina uchazečů, což vede k nedostatku atestovaných klinických psychologů a brání to zajišťování potřebných psychologických služeb v Centrech duševního zdraví i lůžkových psychických zařízeních. Shodl se, že pošle písemný dotaz vedení katedry klinické psychologie IPVZ ohledně důvodů neúspěšnosti klinických psychologů u zkoušek.
 9. Výbor PS podpořil návrh doc. Anderse, že připraví seminář pro zájemce z řad lékařů ohledně pravidel předepisování léků esketamin a isokarboxazid, které jsou určeny pro léčbu farmakorezistentních depresí. Také souhlasil se setkáním s pracovníky SÚKL, SZP a odboru farmacie MZ na téma moderní postupy v léčbě duševních onemocnění, které by mohlo zvýšit jejich ochotu schvalovat nové přípravky pro léčbu duševních nemocí.
 10. Prof. Mohr upozornil, že texty řady doporučených postupů psychiatrické péče, umístěných na stránkách PS, jsou zastaralé a chybí v nich řada nových terapeutických postupů. Bude autory těchto postupů jednou urgovat s žádostí o jejich aktualizaci. Pokud nezareagují, obrátí se na jiné odborníky s žádostí o aktualizaci doporučených postupů.
 11. Výbor PS diskutoval případ obvinění člena PS dr. Cimického z neetického a odborně zcela neobhájitelného chování vůči jeho pacientkám. Shodl se, že potřebuje více zdrojů informací, než jsou články ve sdělovacích prostředcích, a že požádá dr. Cimického, aby se ke svému obvinění vyjádřil. Pokud bude obvinění dostatečně průkazně prokázáno, bude výbor PS hlasovat o vyloučení dr. Cimického z Psychiatrické společnosti ČLS JEP.
 12. Výbor PS následně diskutoval možnost obrany proti případu, kdy novinář ve svém článku cituje vyjádření některého odborníka neúplně a v důsledku toho zkresleně a text nedá odborníkovi k autorizaci, čímž zpochybní odbornou kompetenci tohoto jedince. Shodl se, že lze reagovat dopisem redakci s žádostí o jeho otištění, a také vyžádáním textu k autorizaci před jeho publikací. Oba způsoby však škodu, způsobenou původním článkem, napraví jen nedostatečně.
 13. Dr. Rektor informoval výbor PS o přípravě voleb v roce 2022 s tím, že je v současné době navrženo 21 kandidátů na členy výboru, 4 kandidáti na budoucího předsedu a 4 kandidáti na členy revizní komise.
 14. Členové výboru PS diskutovali o vhodných kandidátech na čestné členství v PS, na čestnou medaili ČLS JEP a na Medaili za zásluhy o rozvoj psychiatrie pro nelékaře. Shodli se na tom, že navržená jména zůstanou důvěrná, aby byli jejich nositelé v budoucnu udělením ocenění příjemně překvapeni.
 15. Členové výboru PS vyslechli z úst ředitelky sekretariátu PS paní Knesplové informaci o vyúčtování a zhodnocení konference Léčba v psychiatrii, která proběhla ve dnech 1. až 4. listopadu 2021 v Parkhotelu Plzeň. Shodli se, že přes některé nedostatky proběhla konference úspěšně a byla odborně i finančně přínosná.

16. Výbor PS schválil záštitu projektu Dimenze F firmy Lundbeck pro rok 2022.
17. Výbor PS schválil členství MUDr. Jany Ludvíkové z PN Havlíčkův Brod.
19. Příští schůze výboru se bude konat 5. 1. 2022 od 12.00 hod. přes ZOOM, příp. dle domluvy.
20. Vědecká schůze PS proběhne dne 5. 1. 2022 dle platných nařízení vlády.

Zapsali

*Lenka Knesplová, ředitelka sekretariátu PS ČLS JEP,
a MUDr. Petr Možný, vědecký sekretář PS ČLS JEP.*

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

dne 5. ledna 2022

1. Výbor PS vyslechl nabídku Ing. Kubíčka, provozovatele internetové televize MediTV, a Mgr. Ondřichové, šéfredaktorky časopisu Medical Tribune, týkající se možností uveřejňování zpráv a odborných sdělení z oboru psychiatrie, včetně informací o jednotlivých krocích reformy psychiatrické péče, živých rozhovorů s účastníky odborných konferencí a záznamů přednášek z odborných konferencí. Přístup na stránky internetové televize by byl zdarma a zájemci z řad členů psychiatrické společnosti by mohli dostávat upozornění na novinky. Informace by mohly být určeny nejen pro psychiatry, ale i pro zdravotní sestry a lékaře jiných odborností. Služeb internetové televize MediTV již využívají jiné odborné lékařské společnosti, například kardiologická společnost, onkologická společnost či neurologická společnost.

Výbor PS se s představiteli MediTV dohodl, že vyzkouší spolupráci s touto společností během konání konference České neuropsychofarmakologické společnosti ve dnech 14. a 15. ledna 2022 a poté ji zhodnotí na svém příštím jednání.

2. Prof. Mohr informoval výbor PS o nabídce společnosti Trilobite s.r.o. na mobilní aplikaci pro potřeby Psychiatrické společnosti, která by mj. umožňovala snadnou komunikaci se všemi členy PS, např. by dostávali automatické upozornění, že se na stránkách PS objevila nová informace apod. Aplikaci by bylo možné využít i jako hlasovací zařízení na odborných konferencích.

Výbor PS se shodl, že je nezbytné zlepšit komunikaci o reformě psychiatrické péče. Na svém příštím jednání bude dále jednat o tom, které platformy chce PS v budoucnu využívat.

3. Prof. Mohr prošel zápis z jednání výboru PS v prosinci 2021. Konstatoval, že členové výboru své úkoly splnili.
4. Dr. Možný informoval výbor PS, že napsal návrh textu o důvodech a pravidlech používání omezovacích

prostředků ve zdravotnictví, který všem pošle k připomídkám a poté jej předá Mgr. Červenkově k vytvoření tiskové zprávy PS na toto téma.

5. Dr. Papežová informovala výbor PS, že většina fakultních nemocnic projevila ochotu postupně zahájit poskytování krizové psychiatrické péče, VZP již vydala manuál ohledně financování této péče.
6. Prof. Mohr informoval výbor PS, že na jednání Rady vlády pro duševní zdraví 22. 12. 2021 vystoupila představitelka Asociace komunitních služeb (AKS) dr. Veškrnová s velmi kritickým hodnocením dosavadního průběhu reformy psychiatrické péče, kritizovala jak Ministerstvo zdravotnictví, tak Psychiatrickou společnost. Zástupci PS upozornili, že činnost organizací sdružených v AKS je řízena a financována MPSV, takže případnou kritiku by měli zástupci AKS směřovat sem.
7. Dr. Papežová shrnula současný stav průběhu reformy psychiatrické péče tak, že psychiatrické nemocnice (PN) své transformační plány plní, i když některé přesouvají zřízení akutní péče do roku 2022 v důsledku nedostatku personálu. Pokračuje diskuse o zřizování denních stacionářů v PN. Řeší se přechod ambulancí s rozšířenou péčí a multidisciplinárních týmů z pilotního do běžného provozu. Připravuje se koncepce provádění ochranných léčení a pracuje se na rozlišení specializovaných terapeutických programů od běžné následné péče. Krajsí koordinátoři do konce února 2022 končí, některé kraje je zaměstnají, dostanou na to dotace. Fungování zdravotní části CDZ většinou vychází finančně dobře, jen asi tři jsou opakovaně ztrátová. Na MZ se jedná o financování adiktologické péče. Navrhla pozvat na příští jednání výboru PS Ing. PhDr. Mičku, vedoucího oddělení pro reformu péče o duševní zdraví na MZ, aby výbor informoval o spolupráci mezi EU a ČR v oblasti psychiatrické péče v následujících měsících. Výbor PS pozvání Ing. PhDr. Mičky schválil.